

Arany János

MAGÁNYBAN

Az óra lüktet lassú percegéssel,
 Kimérve a megmérhetlen időt;
 Ébren a honfigond virasztva mécesel,
 Homlokra összébb gyűjti a redőt.
 Vajúdni meddig tart még e világnak?
 Sors! óraműved oly irtóztató:
 Hallom kerekid, amint egybevágna:
 De nincs azokhoz számlap, mutató.
 Jön, jön... egy istenkéz sem tartja vissza...
 Mint mélybe indult sziklagörgeteg:
 Élet? halál? átok, vagy áldás lesz? - Ah,
 Ki mondja meg! ki élő mondja meg!
 Vár tétován a nép, remegve bölcse,
 Vakon előtte kétség és homály.
 Idő! szakadna bár méhed gyümölcse...
 Ne még, ne még - az istenért! - megállj.
 Oh mert tovább e kétség tűrhetetlen,
 A kockarázás kínját érzénünk;
 De nyújtánók a percet, míg vetetlen
 A szörnyű csont, ha rajta mindenünk.
 Egy lépés a gomolygó végtelenbe,
 Holott örvényzik a lét, a halál:
 És mi fogódzunk a hitvány jelenbe:
 Tarts még egy kissé, gyöngé szalmaszál!
 Még egy kevésé... De mely kishitűség!
 El, el! ne lássam e dúlt arcokat!
 Ész, egybeforrt vágy, tiszta honfihűség,
 Bátorságot nekünk mindez nem ad?
 Megvert reménnyel induljunk csatába?
 Hitben feladjuk már a diadalt?...
 Nem, nem! Szívünk egy vértanú imába'
 Megedzve, kezdjük a győzelmi dalt!
 Az nem lehet, hogy milliók fohásza
 Örökké visszamálljon rólad, ég!
 És annyi vér - a szabadság kovásza -
 Posvány maradjon, hol elönteték.
 Támadni kell, mindig nagyobb körökben,
 Életnek ott, hol a mártír-tetem
 Magát kiforrja csendes földi rögben:
 Légy hű, s bízzál jövődbe, nemzetem.

Nem mindig ember, aki sorsot intéz;
 Gyakran a bölcs is eszköz, pusztá báb;
 S midőn lefáradt az erőtelen kéz,
 A végzet tengelye harsog tovább;
 Csüggedve olykor hagyja lomha gépül
 Magát sodorni az ember fia:
 De majd, ha eszmél s öntudatra épül,
 Feltűnik egy magasb hármónia.
 És vissza nem foly az időnek árja,
 Előre duzzad, feltarthatlanúl;
 Csak szélein marad veszteg hinárja,
 S partján a holt-viz hátra kanyarúl.
 Bízvást!... mi benn vagyunk a fősodorban:
 Veszhet közölünk még talán nem egy:
 De szállva, ím, elsők között a sorban,
 Vásznunk dagad, hajónk előre megy!
 (1861)

Szászánida kincs, hátrafelé nyilazó király